

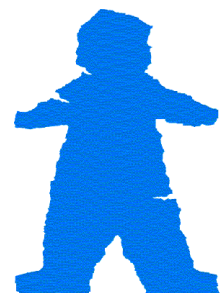
VERTROUWENSCESTRUM
KINDERMISHANDELING

JAARVERSLAG 2019

Vertrouwenscentrum Kindermishandeling
West-Vlaanderen vzw

Hoofdzetel West-Vlaanderen
Blankenbergsesteenweg 112
8000 Brugge

Regiohuis Kortrijk
Doorniksewijk 80
8500 Kortrijk

INHOUDSTAFEL

INLEIDEND

TEAMSAMENSTELLING

1. VK WEST-VLAANDEREN: opdrachten	1
1.1 Aanbod voor niet-professionelen	2
1.1.1 Hulplijn 1712	2
1.1.2 Rechtstreeks contact met het VK	2
1.2 Aanbod voor professionelen	3
1.2.1 VK en verontrusting	3
1.2.2 VK en maatschappelijk noodzakelijke hulp	4
2. VK WEST-VLAANDEREN: cijfers	6
2.1 De meldingen	6
2.2 De opvolging	9
2.3 Onderzoeken maatschappelijke noodzaak	10
3. VK WEST-VLAANDEREN: samenwerking en vorming	11
3.1 De Kindreflex	12
3.2 Gevolgde en gegeven vormingen	14
3.2.1 Meerdaagse opleidingen	14
3.2.2 Studiedagen	15
BIJLAGEN	16

INLEIDEND

2019 was voor het Vertrouwenscentrum Kindermishandeling West-Vlaanderen een jubileumjaar: het VK bestaat 30 jaar. Op 1 november 1989 werd een eerste medewerker van het VK, toen nog “West-Vlaamse Centrale voor Hulpverlening inzake Kindermishandeling”, in dienst genomen. De aandacht voor het fenomeen kindermishandeling was in de jaren die hieraan voorafgingen sterk toegenomen. Dankzij een besluit van de Vlaamse regering in 1987 konden de Vlaamse provincies rekenen op structurele ondersteuning van enkele ambitieuze pioniers in het uitwerken van een centrum dat zich richt op de problematiek van kindermishandeling. In zijn 30-jarige bestaan kreeg het VK West-Vlaanderen meer dan 25.000 meldingen te verwerken over een veelvoud aan kinderen die te maken kregen met geweld.

De aandacht voor kindermishandeling is er zoveel jaren later niet minder op geworden, integendeel. Het “battered-child syndroom” van weleer, kreeg in de loop der jaren niet alleen een andere naam; ook inhoudelijk is het fenomeen kindermishandeling aan maatschappelijke tendensen onderhevig geweest. Of dit heeft gezorgd voor een beter begrip van de problematiek, of van de oorzaken van kindermishandeling, is zeer de vraag. En laat net dat van cruciaal belang zijn om tot een goede aanpak te komen van de bestrijding van geweld tegen kinderen. Recente maatschappelijke gebeurtenissen zetten de bezorgdheid om kinderen die in moeilijke omstandigheden leven nog meer op de maatschappelijke én politieke agenda. Dit heeft vaak een directe invloed op het aantal meldingen bij ons centrum.

Het is niet verwonderlijk dat de zes Vertrouwenscentra ongeveer 30 jaar na hun geboorte werk maakten van een vernieuwde visienota, waarin speerpunten van de aanpak van kindermishandeling opnieuw worden verhelderd en bijgeschaafd. Er werd in de loop der jaren heel wat kennis opgebouwd bij de teamleden van de verschillende Vertrouwenscentra, kennis die ondertussen voldoende maturiteit is om uitgedragen te worden. Het Vlaams Expertisecentrum Kindermishandeling (VECK) speelt hierbij een belangrijke rol. Zo werd o.a. de Kindreflex uitgerold in de volwassen geestelijke gezondheidszorg, waardoor professionals vaardiger worden gemaakt om te handelen bij vermoedens van kindermishandeling. Het gepast leren omgaan met verontrusting is een maatschappelijke evolutie die alleen maar toe te juichen valt.

De Vertrouwenscentra blijven hét aanspreekpunt bij ernstige situaties van kindermishandeling, waarbij een aanklappende hulpverlenende houding noodzakelijk is. Er mag dan al discussie bestaan over wat wordt verstaan onder de noemer kindermishandeling; dat het traumatisch is voor degene die het ondergaat, is ondertussen gemeengoed geworden. Wetenschappelijke inzichten uit de laatste decennia tonen aan wat al langer duidelijk is voor mensen die hulp bieden aan slachtoffers van geweld. Om die reden zetten onze medewerkers zich dagelijks in om kindermishandeling te voorkomen, te detecteren, te stoppen. En waar we kunnen, streven we relationeel herstel na. Al deze opdrachten behoren tot onze missie, en die is na 30 jaar nog steeds behoorlijk ambitieus.

Maarten Verherstraeten

TEAM

VERHERSTRAETEN Maarten	directeur	voltijds	7/11/2017
	kinderpsycholoog		
VERGOTE Roos	vertrouwensarts	zeven tiende	1/09/1998
DE KEYSER Jan	klinisch psycholoog	voltijds	5/02/1990
	kwaliteitscoördinator		
DERYCKERE Lies	maatschappelijk assistente	vier vijfde	16/06/1997
KERCKHOF Ginny	maatschappelijk assistente	vier vijfde	19/11/2012
DEPAEPE Christel	administratief bediende	vier vijfde	uit dienst 1/7/2019
VAN DEN STEEN Valérie	maatschappelijk assistente	vier vijfde	1/09/2005
KETELS Nathalie	criminologe	drie vierde	18/06/2007
TIJSEBAERT Liesbet	orthopedagoge	vier vijfde	13/07/2009
DEVOOGDT Virginie	maatschappelijk assistente	Vier vijfde	8/03/2012
CALCOEN Jozefien	klinisch psychologe	vier vijfde	1/08/2013
SARAZIJN Ina	huishoudster	halftijds	16/02/2015
CASTELEYN An	maatschappelijk assistente	zeven tiende	10/05/2016
VANHEE Gaëlle	Klinisch psychologe	voltijds	9/01/2017
DE VOS Jolien	maatschappelijk assistente	voltijds	10/07/2017
DESLOOVER Lindsey	maatschappelijk assistente	voltijds	3/04/2018
DE VOLDER Anke	klinisch psychologe	voltijds	9/04/2018
SANTY Elisabeth	administratief bediende	voltijds	2/09/2019

1. HET VK WEST-VLAANDEREN: opdrachten

Het vertrouwenscentrum kindermishandeling (VK) is al 30 jaar lang het centrum voor hulpverlening bij alle vormen van kindermishandeling: seksueel misbruik, fysieke en emotionele mishandeling, fysieke en emotionele verwaarlozing.

Het VK is gespecialiseerd in de aanpak van kindermishandeling en kan ingeschakeld worden wanneer iemand zorgen heeft over een kind, of kinderen in een gezin. We streven hierbij maximaal naar een stopzetten van geweld en werken toe naar herstel. Het kind staat steeds centraal in de voorgestelde hulp.

Er zijn verschillende kanalen om de expertise van een VK in te roepen; deze worden hieronder schematisch weergegeven.

1.1 Aanbod voor niet-professionelen

1.1.1 *Hulplijn 1712*

Ook in het afgelopen werkjaar engageerde het VK zich om de hulplijn 1712 te organiseren, in samenwerking met het CAW Noord West-Vlaanderen. Burgers kunnen op deze hulplijn terecht voor laagdrempelig advies en hulp bij alle vormen van misbruik, geweld en kindermishandeling. Via het telefoonnummer 1712 zet een professionele hulpverlener de beller op het juiste spoor en wijst de weg naar de meest geschikte persoon of dienst in de regio. In 2019 was er heel wat belangstelling vanuit zowel media als de overheid in de werking van deze hulplijn. Een medewerker uit West-Vlaanderen lichtte de werking toe in een praatprogramma op televisie. Cijfers inzake het aantal meldingen op 1712 zijn te vinden in het jaarrapport van 1712 op de site van het departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin.

1.1.2 *Rechtstreeks contact met het VK*

Niet-professionelen worden via 1712 zo veel als mogelijk gestimuleerd om zich met hun vragen en bezorgdheden te richten tot hulpverleners uit de eerste lijnszorg. Deze hulpverlener kan dan samen met de cliënt op zoek gaan naar de meest passende zorg, rekening houdend met de specifieke noden van de cliënt. Toch gebeurt het dat niet-professionelen zelf de weg vinden naar het VK. In de meeste gevallen worden deze mensen, na een korte taxatie, verwezen naar 1712: vaak kan er namelijk nog gezocht worden naar oplossingen op het niveau van de brede instap en is een tussenkomst van het VK (nog) niet aan de orde.

Minderjarigen die zelf vragen hebben rond geweld dat ze ondergaan, kunnen terecht op www.nupraatikerover.be. Hier kunnen zij anoniem chatten met een medewerker van het Vertrouwenscentrum.

1.2 Aanbod voor professionelen

1.2.1 VK en verontrusting

Professionele hulpverleners kunnen terecht bij het VK voor advies, coaching of een onderzoek van de gemelde zorgen. Het VK West-Vlaanderen is elke werkdag bereikbaar van 9u tot 12u30 en van 13u30 tot 17u.

a. Advies

Sinds de start van Integrale Jeugdhulp vanaf maart 2014 wordt er sterk ingezet op het begrip 'verontrusting'. Eén van de krachtlijnen uit het decreet is de verwachting dat elke hulpverlener de situatie van kinderen met zorg opneemt en zich afvraagt of de geboden hulp voldoende is. Als een hulpverlener verontrust is, dient deze zelf de nodige stappen te ondernemen. In de eerste plaats is het de bedoeling dat er zo laagdrempelig mogelijke hulp wordt aangeboden. In de zoektocht naar die hulp kan de ongerustheid worden besproken met collega's, met het gezin zelf, met andere professionelen enz.

Alle professionelen die advies willen van het VK kunnen er, net zoals vroeger, beroep op doen. Dit kan gaan over vragen over mogelijke signalen van kindermishandeling, diagnosestelling, de aanpak van een bepaalde situatie of mogelijke gepaste doorverwijzing of hulpaanbod. Dit advies wordt ingeroepen zonder het overmaken van cliëntgegevens.

b. Coaching

Professionelen kunnen ook coaching vragen over hoe ze zelf best met een situatie aan de slag gaan. Dit kan gaan over een individueel hulpaanbod dat door een professional wordt ingezet en waar men graag de deskundigheid van het VK inroept om mee na te denken over hoe dit hulpaanbod het best verloopt. Regelmatig doen ook teams beroep op het VK om complexe situaties te bespreken; vaak vraagt dit meer dan één overleg. Tenslotte kunnen situaties van kindermishandeling ook zorgen voor een ontregeling van teams; de confrontatie met geweld tegen kinderen kan soms met reden beschouwd worden als een vorm van secundaire traumatisering, waar met nodige zorg op moet worden gereageerd.

c. Hulpverlening opzetten door het VK

In een aantal situaties vraagt de professionele melder of het VK actief hulpverlening wil opstarten. Belangrijk is dat, bij een melding bij het VK, het cliëntsysteem steeds geïnformeerd is dat de melder deze stap zet. Het VK kan dan inschatten dat de situatie dient te worden geëxploreerd, kan hulpverlening coördineren, kan een interventie opstarten, een diagnostisch onderzoek uitvoeren, veiligheid helpen installeren, confronterende gesprekken

voeren, een goede doorverwijzing realiseren,... De beslissing om het VK hulpverlening te laten installeren in deze fase van het hulpverleningstraject, is een beslissing die valt in samenspraak met de melder en het VK zelf. Hierbij dienen een aantal criteria in beschouwing te worden genomen: dit afstemmingsproces vraagt de nodige tijd en vertrouwen in elkaar.

1.2.2 VK en maatschappelijk noodzakelijke hulp

a. Verwijzing door hulpverlenende instanties

Als hulpverlening vastloopt omdat er onvoldoende medewerking of probleemerkenning is, kan een professional oordelen dat de noodzakelijke hulp voor een kind niet kan worden geboden. In die situaties kan een verwijzing naar een ander hulpaanbod, dat een meer aanklappend of dwingend karakter heeft, nodig zijn. Bij acuut gevaar kan een hulpverlener een gerechtelijke maatregel vragen om alsnog hulp of bescherming af te dwingen. In situaties van kindermishandeling die niet hoogdringend zijn en toch hulp vereisen, kan de professional beroep doen op een 'gemandateerde voorziening'. Er zijn twee gemandateerde voorzieningen, het OCJ (Ondersteuningscentrum Jeugdhulp) en het VK. Het OCJ richt zich op problematische leefsituaties voor kinderen en jongeren, het VK op situaties van kindermishandeling.

Via een gemotiveerde aanvraag (een M-document) kan een aanmelding voor een gemandateerde voorziening gebeuren. Dit M-document bestaat in een elektronische versie, maar ook in een word-versie; op die manier kan elke hulpverlener via de juiste procedure een aanmelding doen. Vaak is het aangewezen om als hulpverlener eerst via een telefonisch consult samen met het VK in te schatten welk hulpverleningsaanbod wenselijk is. Na ontvangst van het M-document, dat aan bepaalde criteria moet voldoen om ontvankelijk te worden verklaard, zal het VK in een afgebakende tijd trachten met het gezin in gesprek te gaan om tot een overeenkomst te komen wat betreft een hulpaanbod. Het VK maakt de inschatting omtrent ontwikkelingskansen, veiligheid en het belang van het kind vanuit zijn kennis inzake kindermishandeling en rekent op de betrokken professionele partners om hun expertise in te brengen en mee te vertalen naar wat het kind nodig heeft. Ook de krachten uit het netwerk van de cliënt worden hierop aangesproken. Tijdens het traject dat hieruit voortvloeit, blijft de hulpverlener die aanmeldt betrokken bij het gezin. Dit biedt de kans aan de gemandateerde voorziening om zich te richten op zijn specifieke opdracht, waardoor de ganse hulpverlening niet dient te worden overgenomen. Indien men akkoord gaat met het voorgestelde zorgplan, wordt afgesproken hoe dit zal worden uitgevoerd en wie wat op zich neemt. De opvolging resulteert in een gezamenlijk plan van aanpak, rekening houdend met zowel beschermende als risicofactoren. Het VK zelf neemt hierbij de rol op van procesbegeleider. Centraal en richtinggevend in dit proces zijn een gedeelde zorgverantwoordelijkheid. Het VK engageert zich om hierover helder te communiceren en

beslissingen te onderhouden en beargumenteren. Een goede afstemming en rolafspraken met het betrokken netwerk zijn hierbij essentieel.

Het VK zet maximaal in op vrijwillige hulpverlening, maar kan via de procedure maatschappelijke noodzaak een dossier, na een teambeslissing, doorverwijzen naar het openbaar ministerie. Dit gebeurt wanneer er blijvende zorgen zijn en er geen akkoord is rond noodzakelijk geachte jeugdhulp. In dit geval kan via de procureur jeugdzaken een jeugdrechter worden aangesteld.

b. Verwijzingen door het parket van de Procureur des Konings

Van de situaties die terecht komen bij de afdeling jeugd en gezin van het parket, zijn er heel wat die mogelijk binnen de hulpverlening nog een kans hebben. Vanuit die optiek kan het parket dergelijke situaties doorgeven via een kennisgeving aan een gemandateerde voorziening. Het VK krijgt hiermee de opdracht om te onderzoeken of hulp maatschappelijk noodzakelijk is, of er voldoende kansen zijn binnen een hulpverleningstraject en of de betrokkenen daarmee akkoord kunnen gaan.

c. Een interne doorschakeling van verontrusting naar procedure maatschappelijke noodzaak

Soms start een VK een hulpverleningstraject op, dat echter om één of andere reden vastloopt. Indien het team van het VK besluit dat de verontrusting dermate ernstig is dat verdere hulp voor de kinderen noodzakelijk is, kan binnen hoogdringendheid een melding bij het parket gebeuren. Vaker gebeurt het dat er geen sprake is van hoogdringendheid; op die momenten kan er binnen de werking van het VK een doorschakeling gebeuren van de probleemgebonden hulp naar de procedure maatschappelijke noodzaak. Dit is steeds een teambeslissing. Het gezin wordt geïnformeerd over deze stap en de betekenis en gevolgen van deze andere procedure: het hulpaanbod wordt minder vrijblijvend, de hulpverlening wordt meer aanklampend.

2. HET VK WEST-VLAANDEREN: cijfers

2.1 De meldingen

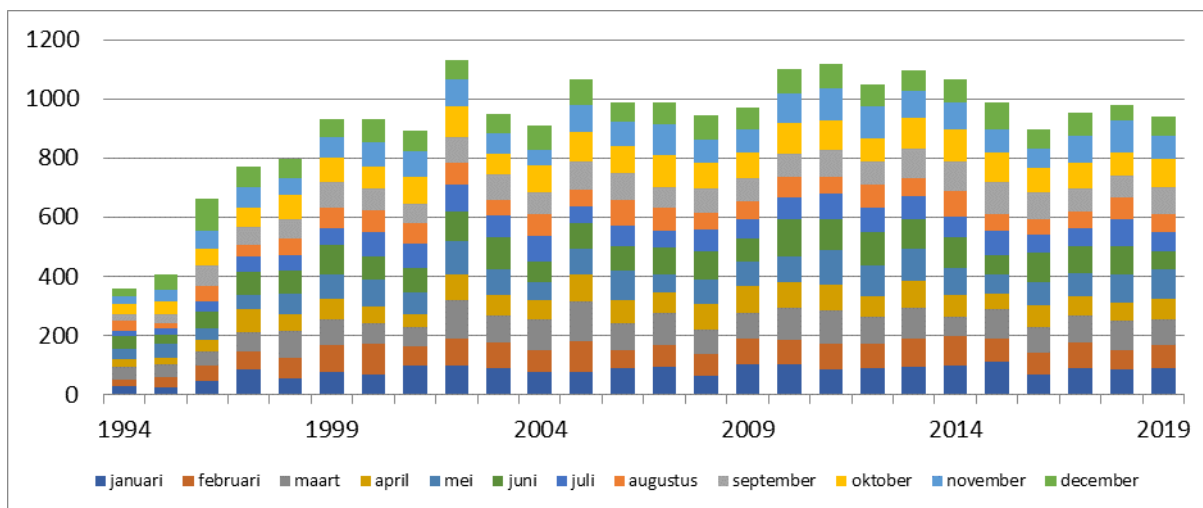
Elke contactname van een professionele hulpverlener met het VK wordt geregistreerd als een melding. Uit het voorgaande is duidelijk dat de vraag van de melder kan verschillen. In 2019 werden er **938** nieuwe meldingen geregistreerd over **1.320** unieke kinderen.

Vraag van de melder

	Aantal	Percentage
Advies	519	55%
Actieve tussenkomst	154	16%
Mano aanmelding	96	10%
Adviesvraag 1712	12	1%
Tussenkomst 1712	155	16%
nupraatikerover.be	2	0,2%
TOTAAL	938	

Elke oproep wordt bij aanvang beschouwd als een adviesvraag: het is maar vanuit het overleg tussen de melder en het VK dat duidelijk wordt welk gevolg er moet worden gegeven aan de vraag. Bij een eerste contactname met het centrum kan echter al duidelijk zijn dat een actieve tussenkomst van het VK nodig is.

Evolutie van het aantal meldingen

Sinds de start van de hulplijn 1712 is het aantal meldingen op de vertrouwenscentra gedaald in vergelijking met de periode waar burgers nog rechtstreeks bij het VK konden aankloppen. De laatste jaren blijft het aantal meldingen op het VK vrij stabiel. Indien we de situaties die op 1712 binnen komen - waarin geweld ten opzichte van kinderen wordt gemeld - meerekenen, krijgen we een correcter beeld van het totaal aantal situaties waarbij iemand zich zorgen maakt om het welzijn van kinderen. In 2019 kwamen er op de hulplijn 1712 **964** meldingen binnen; hiervan ging **56%** over een vermoeden van geweld tegen kinderen (**942** unieke kinderen). Dit betekent dat er in 2019 in onze provincie **2.095** minderjarigen waren waarover iemand zich zorgen maakte.

Leeftijd van de gemelde kinderen

Het merendeel van de gemelde kinderen situeert zich in de leeftijd van de latentiefase. We merken een duidelijke stijging van het aantal gemelde kinderen uit de leeftijdsfase 6 tot 9 jaar in vergelijking met vorig jaar.

	Aantal	Percentage	% 2018
ongeboren	15	1,14%	1%
0 < 1 jaar	79	5,98%	6%
1 < 3 jaar	140	10,61%	12%
3 < 6 jaar	205	15,53%	16%
6 < 9 jaar	254	19,24%	15%
9 < 12 jaar	217	16,44%	18%
12 < 15 jaar	206	15,61%	15%
15 < 18 jaar	126	9,55%	8%
18 en ouder	40	3,03%	2%
Totaal	1320		

Aantal meldingen per meldende instantie

	Aantal	Percentage	% 2018
Gezondheidszorg	232	25%	19%
Schoolse VZ (+ voor en na)	199	21%	16%
Hulplijn	179	19%	28%
Welzijnsorganisaties	156	16%	16%
Jongerenwelzijn	80	8%	6%
Primaire omgeving van het kind	52	5%	8%
Politie en justitiële instanties	37	4%	5%

5% van de zorgen die op het VK terecht kwamen, werden gemeld door mensen uit de directe omgeving van het kind. Bijna 92% van de meldingen kwam van professionelen. In vergelijking met vorig werkjaar, vallen enkele verschuivingen op. Zo kwamen er opvallend meer meldingen uit de sector van de gezondheidszorg bij het VK terecht.

Geslacht van de gemelde kinderen

	Aantal	%
Vrouwelijk	618	46,82%
Mannelijk	548	41,52%
Onbekend	154	11,67%

Problematiek

	Aantal	Percentage	% 2018
Lichamelijke mishandeling	256	17,78%	14%
<i>Geïnduceerde gefalsificeerde aandoening</i>	2	0,14%	0,3%
<i>Niet-accidenteel (intra)cranieel letsel</i>	3	0,21%	0,2%
Lichamelijke verwaarlozing	203	14,10%	18%
Emotionele mishandeling	130	9,03%	8%
Emotionele verwaarlozing	206	14,31%	16%
Seksueel misbruik	55	3,82%	4%
<i>Intra-familiaal</i>	83	5,76%	7%
<i>Extra-familiaal</i>	25	1,74%	2%
Risicosituatie	206	14,31%	16%
Verwerkingsproblematiek	26	1,81%	1%
Onbekende/Onduidelijke/Andere problematiek	58	4,03%	3%
Grensoverschrijdend gedrag door minderjarige zelf	16	1,11%	1%
<i>Lichamelijke mishandeling</i>	14	0,97%	0,1%
<i>Emotionele mishandeling</i>	2	0,14%	0,1%
<i>Seksueel misbruik – intra-familiaal</i>	30	2,08%	1,5%
<i>Seksueel misbruik – extra-familiaal</i>	15	1,04%	0,5%

Vergeleken met vorig werkjaar zien we een opvallende toename van het aantal meldingen van lichamelijke mishandeling. Fysieke mishandeling vormt al enkele jaren, samen met lichamelijke en emotionele verwaarlozing, het meest voorkomende type van kindermishandeling. Opnieuw is er een lichte daling merkbaar van het aantal gevallen van seksueel misbruik, een trend die zich nu toch al geruime tijd verder zet.

2.2 De opvolging

2.2.1 Doorverwijzingen en samenwerkingen

Bij dossiers waarbij het VK een actieve rol opneemt, wordt geprobeerd gedurende korte tijd een opvolging te voorzien door een teamlid. In samenwerking met de reeds betrokken hulpverlening kan er een diagnose worden gesteld over de aard van de kindermishandeling en de hulp die het gezin kan gebruiken. Dit proces leidt vaak tot een doorverwijzing naar hulpverlening die gedurende langere tijd met het kind en/of zijn gezin aan de slag kan. Dit korte traject dat door een VK-medewerker wordt opgestart met een gezin, is bijzonder intensief. De toenemende complexiteit van gezinssystemen, alsook hun problematiek, vraagt heel wat deskundigheid maar ook tijd van de medewerkers. Bijna 75% van de activiteiten die op een VK worden uitgevoerd, staan in rechtstreeks verband met het gezin dat wordt opgevolgd. De overige 25% gaan naar het opnemen van meldingen, het verkennen van gemelde situaties, het opstellen van documenten, interne overlegmomenten,...

Soort activiteit			
	Extern overleg met betrokken hulpverlener	8904	68,04%
	Gesprekken met het cliëntsysteem	4108	31,39%
	Bespreken van de melding/intake	28	0,21%
Totaal		13086	74,08%

In sommige situaties blijft er gedurende jaren een ernstig risico op herhaling van kindermishandeling aanwezig. Deze dossiers vragen vaak een volgehouden coördinatie, evaluatie en follow-up van de voorgestelde interventies. Deze hulpverlening is vaak niet vraaggestuurd, integendeel. Toch merken we dat gezinnen in langere trajecten ook de meerwaarde van dit aanbod durven erkennen.

Sector	Aantal doorverwezen	Aantal samenwerking
Gezondheidszorg	178	246
Schoolse VZ (+ voor en na)	150	284
Welzijnsorganisaties	121	75
Jongerenwelzijn	163	147
Polititionele en justitiële instanties	752	14
Totaal	709	819

2.3 Onderzoeken maatschappelijke noodzaak

In 2019 werden er 96 vragen naar een onderzoek maatschappelijke noodzaak gesteld aan het VK. Dat betekent dat 10% van de meldingen op een VK situaties betreffen waarbij in vraag wordt gesteld of vrijwillige hulpverlening mogelijk is en/of waarbij de vraag wordt gesteld of hulp maatschappelijk noodzakelijk is. Het betreft 158 kinderen, waarvan het Parket ongeveer 31% aanmeldt. Bijna 28% van deze onderzoeken waren bij aanvang gezinnen die binnen de probleemgebonden hulpverlening bij een VK terecht gekomen zijn. Doorheen het traject met onze dienst, bleek de bereidheid tot medewerking echter problematisch, of kwamen we moeizaam tot een akkoord voor verdere hulpverlening. Via een interne schakeling werd de MANO-procedure opgestart. In meer dan de helft van deze situaties kon toch nog een traject binnen de vrijwillige hulpverlening worden bekomen. In 27% van de situaties die een MANO-traject volgden, moest uiteindelijk de zaak toch worden doorgegeven aan het Openbaar Ministerie.

Aanvragers MANO-onderzoek

	Aantal	Percentage
Parket	49	31,01%
Interne doorverwijzing VK	44	27,85%
Andere	23	14,56%
CLB	22	13,92%
K&G	17	10,76%
JWZ	3	1,90%

Resultaat van het onderzoek MANO

	Aantal	Percentage
ICM	88	56,05%
OCM	11	7,01%
Naar Parket	43	27,39%
Geen Mano	15	9,55%

3. HET VK WEST-VLAANDEREN: samenwerking en vorming

Het Vertrouwenscentrum Kindermishandeling wordt niet alleen geraadpleegd door professionele hulpverleners om advies te verlenen binnen concrete situaties. Vermits verontrusting een thema is dat heel de jeugdhulpverlening aanbelangt, wordt binnen samenwerkingen beroep gedaan op de expertise van de medewerkers van het Vertrouwenscentrum Kindermishandeling. Het VK wordt betrokken in allerlei overlegorganen die keuzes maken om de werking van de jeugdhulpverlening te verbeteren. Daarnaast worden regelmatig op verschillende plaatsen in de provincie overlegmomenten georganiseerd waarop hulpverleners uit diverse sectoren casussen bespreken. Hierbij wordt, samen met een VK-medewerker, gezocht hoe gepast kan worden omgegaan met verontrusting. Als bijlage vindt U een overzicht van de deelnemers aan deze Regionale Overlegplatformen rond Kindermishandeling.

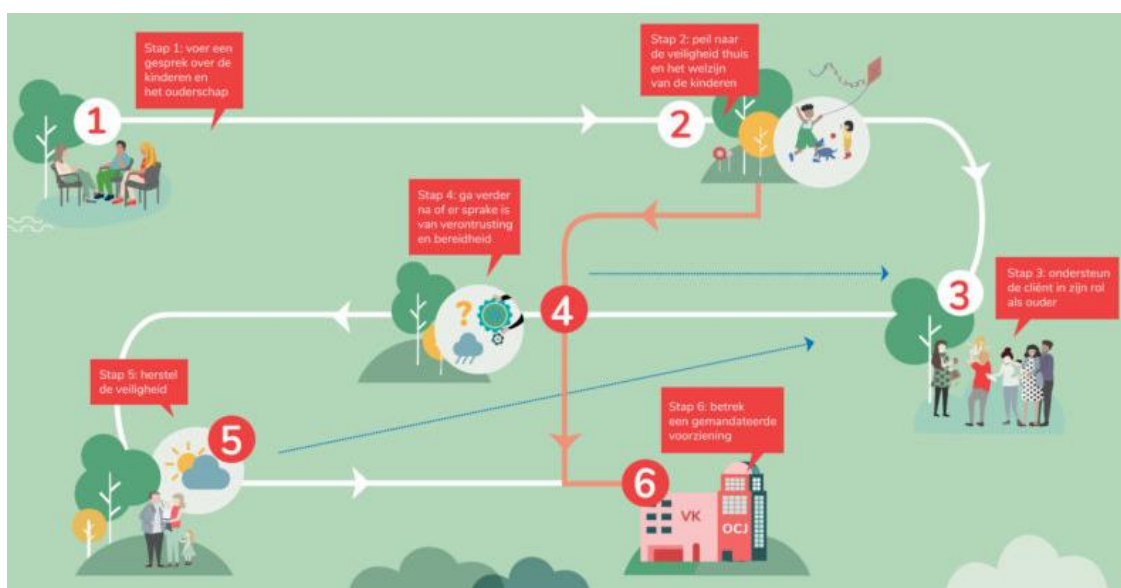
3.1 De Kindreflex

In 2019 werd de Kindreflex uitgewerkt in de sector van de volwassen geestelijke gezondheidszorg. Het VECK kreeg de opdracht van voormalig minister van Welzijn, Jo Van Deurzen, om een tool te ontwikkelen die hulpverleners en voorzieningen binnen de GGZ moet ondersteunen om in gesprek te gaan met de cliënt over zijn of haar ouderrol en over het welzijn van de kinderen. De tool moet ook de hulpverlener ondersteunen om verontrustende gezinssituaties op te merken en in de mate van het mogelijke mee aan de slag te gaan en/of hulp te installeren.

De Kindreflex heeft een brede scope en streeft 2 doelstellingen na: eerst en vooral worden hulpverleners gestimuleerd om met hun volwassen cliënten een gesprek te voeren over het thema ouderschap. Ouders krijgen de kans om in alle vrijheid over de kinderen en hun bezorgdheden te praten. Waar nodig ondersteunen hulpverleners de ouders in hun rol als moeder of vader. De Kindreflex helpt hulpverleners daarnaast om verontrustende gezinssituaties te detecteren en de veiligheid zo snel mogelijk te herstellen.

Het uitvoeren van de Kindreflex verloopt in 6 stappen:

Hulpverleners zetten de eerste 3 stappen standaard bij elke cliënt. De 3 vervolgstappen zijn afhankelijk van de situatie; ze zijn niet altijd aan de orde. Het voorgestelde stappenplan is een generiek basismodel. Iedere voorziening is vrij om een gepersonaliseerde versie van het stappenplan uit te werken dat aansluit bij de eigen manier van werken. Een hulpverlener hoeft niet het hele stappenplan alleen door te lopen. Elke hulpverlener heeft zijn eigen verantwoordelijkheden en competenties. Het is niet de bedoeling dat hulpverleners zaken opnemen waarover ze geen expertise hebben en zich onzeker voelen. Wel verwachten we dat elke hulpverlener de kennis en kunde heeft om de eerste 2 stappen van de Kindreflex te zetten. De 4 vervolgstappen kunnen een gedeelde verantwoordelijkheid zijn binnen een voorziening of ruimer netwerk.

De kindreflex

De Vlaamse Kindreflex werd ontwikkeld in opdracht van het Steunpunt Welzijn, Volksgezondheid en Gezin door dr. Evelien Coppens, dr. Kathleen De Cuyper en prof. dr. Chantal Van Audenhove - onderzoekers van LUCAS KU Leuven.

Op www.kindreflex.be kan je het rapport downloaden.

3.2 Gevolgde en gegeven vormingen

In 2019 werden er **17 voordrachten of informatiesessies** gegeven of georganiseerd door de teamleden van het Vertrouwenscentrum Kindermishandeling West-Vlaanderen.

Datum	Onderwerp	Doelgroep	Gegeven door
25/02/2019	Werking VK, opdracht MaNo	toekomstige magistraten jeugd- en familierechtbank	Maarten Verherstraeten Valérie Van den Steen
12/03/2019	Ouders met een psychiatrische problematiek "ouderschap onder druk"	Medewerkers Vertrouwenscentra Kindermishandeling	Jan De Keyser (werkgroep vorming)
12/03/2019	Workshop "een niet erkend KOPP-kind"	Medewerkers Vertrouwenscentra Kindermishandeling	Jan De Keyser Liesbet Tijsebaert
15/05/2019	Vorming studenten	Middelbare school	Lindsey Desloover
Tussen 07/05/2019 en 14/06/2019	Workshop Kindreflex	Hulpverleners GGZ	Virginie Devoogdt Gaëlle Vanhee
16/10/2019	Vorming studenten		Liesbet Tijsebaert
14/11/2019	Het Vertrouwenscentrum Kindermishandeling	Zorgcoördinatoren	Liesbet Tijsebaert
20/11/2019	Typologie van volwassen plegers	Interne werkgroep plegerhulp	Jan De Keyser
28/11/2019	VK anno 2019	ROK-leden en ROK-collega's	Liesbet Tijsebaert Valérie Van den Steen
11/12/2019	Werking VK West-Vlaanderen (in functie van De Warmste week)	Leefgroep Zeepreventorium 17- 18 jarigen	Lindsey Desloover

Om onze eigen deskundigheid te vergroten namen één of meerdere teamleden deel aan **10 meerdaagse opleidingen**, waaronder enkele zeer intensieve, en **12 studiedagen**.

3.2.1 Meerdaagse opleidingen.

Datum	Onderwerp	Organisatie	Gevolgd door
Tussen 10/01/2019 en 28/06/2019	Opleiding nieuwe medewerkers VK	VK's	Jolien De Vos Lindsey Desloover Maarten Verherstraeten
Van 27/1/2019 tot 2/2/2019	The 34th Annual San Diego International Conference on Child and Family Maltreatment	Chadwick Center for Children & Families	Liesbet Tijsebaert Fien Calcoen
Tussen 10/01/2019 en 23/05/2019	Kortdurende opleiding kindtherapie en begeleiding	Psy 10 Tine Mayens	Gaëlle Vanhee
14/02/2019	Infomoment Kindreflex	VECK	Jan De Keyser
15/02/2019	Infomoment Kindreflex	VECK	Virginie Devoogdt Maarten Verherstraeten Gaëlle Vanhee
23/05/2019 en 24/05/2019	Congres VK Antwerpen – Intra familiaal geweld	VK Antwerpen	Lindsey Desloover Anke De Volder Maarten Verherstraeten
03/06/2019	Basisopleiding Kindreflex	VECK	Virginie Devoogdt
28/06/2019	Ouderschap bij hoog conflict na scheiding	CAW Brugge	Virginie Devoogdt

7/10/2019 21/10/2019 7/11/2019	Vorming communicatie VK-medewerkers	VECK	Maarten Verherstraeten
--------------------------------------	-------------------------------------	------	------------------------

3.2.2 Studiedagen

Datum	Onderwerp	Organisatie	Gevolgd door
29/01/2019	1712-dag	1712-coördinator Annemie Struys	Medewerkers 1712
31/01/2019	20 jaar op weg met plegers van seksueel grensoverschrijdend gedrag	I.T.E.R.	Anke De Volder
12/03/2019	VK-dag	De Vertrouwenscentra Kindermishandeling en het VECK	Team
26/03/2019	Debatlunch "samenwerking van jeugdhulporganisaties: dank zij of ondanks de methodieken?"	COJ	Fien Calcoen
23/04/2019	Eindconferentie SWIFT - een Europees project dat het mogelijk moet maken om kort op de bal te spelen & samen met politie, justitie en hulpverlening het verschil te maken in dossiers van intrafamiliaal geweld	FJC Limburg	Liesbet Tijsebaert
25/04/2019	Een kind heeft recht op beide ouders	Steunpunt Ouderverstoting	Lies Deryckere Roos Vergote Valérie Van den Steen
9/05/2019	Opleiding nieuwe medewerkers: crishulpverlening bij Kindermishandeling en multiculturele aspecten in de aanpak van kindermishandeling	VK Brussel	Lindsey Desloover
28/06/2019	Vorming ouderschap en conflictueuze scheiding	Werkgroep hoog conflictueuze scheiding	Jolien De Vos
19/09/2019	EHBS (eerste hulp bij echtscheiding) Inspiratiedag voor hulpverleners	CAW Oostvlaanderen	Lies Deryckere Nathalie Ketels Lindsey Desloover
8/11/2019	Over het belang van relationele continuïteit en een participatieve houding	IROJ WVL	An Casteleyn
15/11/2019	Eigenzinnige ideeën en verrassende interventies bij hoog conflict na scheiding	Interactieacademie Antwerpen	Roos Vergote Valérie Van den Steen
28/11/2019	Voorstelling werking Odet: ouders met druggebruik en hun kinderen	Odet	Lindsey Desloover
2/12/19	Vertrouwenspersonen en steunfiguren: hoe krijgen ze een plaats in de jeugdhulp en in het netwerk van kinderen, jongeren en ouders	Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin	An Casteleyn

BIJLAGEN

1. Ledenlijst Raad van Beheer - 2019

Voorzitter

Dr. CARLIER J.G.
Arts - seksuoloog - psychotherapeut

Ondervoorzitter

Mevr. STEVERLYNCK C.
Inspecteur Vlaamse Gemeenschap

Secretaris

Dhr. BERKERS M.
Gepensioneerd

Penningmeester

Dhr. DEWEERT D.
Directeur projecten en processen 'domein werkgever' ADMB

Leden

Dhr. BALCAEN K.
Kantoorhouder ING

Dhr. BONTE R.
Gepensioneerd

Dhr. BRUNEEL J.
Gepensioneerd

Dhr. DEBRABANDER Lieven
Advocaat

Mevr. DESMET T.
Directeur CVO

Dhr. ROSSEEL A.
Zaakvoerder INSURO Roeselare

2. Ledenlijst Algemene Vergadering - 2019

Naast de leden van de Raad van Beheer maken volgende leden deel uit van de Algemene Vergadering :

Dhr. DE KONINCK K.
Psycho-pedagogisch consulent vrij CLB Tielt

Dhr. STEEMANS L.
Gepensioneerd

3. Ledenlijsten Regionale Overlegplatforms Kindermishandeling - 2019

a. Regionaal Overlegplatform Kindermishandeling Brugge.

Coördinator:

VK West-Vlaanderen
CALCOEN F.

Leden:

A.Z. St. Jan – Sociale dienst BEYNE L. / VAN EENHOOGHE I	AZ St Jan Kinder- en jeugdpsychiatrie VERBEEREN A.
AZ Sint Lucas SNAUWAERT N.	C.L.B. Brugge(n) COENE I. / DE BONDT S./ JACOBS S.
C.L.B. Connect MISSEEUW C. / SMESSAERT K.	Cadans Begeleid wonen VANDEWIELE K./ VONCK M./GRUNEWALD A.
CGG Prisma Blankenberge DRIESMANS M.	C.K.G. St. Clara HOEDEMAKERS A. / VANDAMME L.
Dagcentrum "De Totebel" DEPREZ D. / NAESSENS L.	Kind & Gezin Regio Oostkamp DANNEELS F.
Kind & Gezin Regio Brugge BAERT G./BOURY L./ DERBALA S./ DEMEULENAERE C./ RUTSAERT L./ DEBUF C.	De Kantel, contextbegeleiding HARTEEL W./BOSMANS J./ VANDEVELDE W./ HERMAN K.
Nieuwland DECUYPERE I.	Opvoedingswinkel VERCRUYCE G.
OCJ Brugge CHRISTIAENS I./PROOT J.	De Patio (De Schoor) DUBOIS A./VERNIEUWE S.
Pleegzorg STEVENS T./ ZEEBROEK N./ VERMAUT S.	Revalidatiecentrum Spermalie VANOVERSCHELDE V./ DESENDER L.
Thuisbegeleidingsdienst De Balans VAN WALLEGHEM W. / WILLEMS M.	Thuisbegeleidingsdienst Binnenstad SANDERS K./ NEYRINCK K.
W.O.T.C. De Berkjes DESOETE I. / PAUWELS K. / VERPLANCKEN L./ VLAMINCK F./ VANDERMEERSEN A.	

b. Regionaal Overlegplatform Ieper.

Coördinator:

CGG Largo – Ieper
STRUYVE M.

Leden:

O.C.J. Ieper
VANDENBROUCKE C.

Familiezorg West-Vlaanderen
NOLLET V.

CKG Sint-Clara
SCHMIDTS L./ DELMOTTE M./ DUTRY D./ RUTTEN H

CLB GO! Westhoek
ALLEGAERT D./DEBLAUWE I.

WINGG Crisis
DEVOLDER T.

VZW O2
SANTENS E.

Vereniging Ons Tehuis
DERUYCK H./ GENTIER N.

De Loods v.z.w.
LEROY E./TITECA E./ UZEEL N.

Kind en Gezin

BLOMME H. / DEPOORTER C. / DEWITTE W./ BEAUPREZ M./ LANNOO H. / VANDAMME J./
VANDEKERKHOVE Y./ DECLOEDT D.

OOC Centrum De Wijzer
KERCKHOVEN J.

Vrij CLB Ieper
TURCK E.

Pleegzorg West-Vlaanderen
DEROO T. /GROOTAERD A.

VK West-Vlaanderen
DE VOS J.

OCMW Zonnebeke
CLAERHOUT C.

OCMW Wervik
DEWILDE R./ MALFAIT S.

CGG Largo
STRUYVE M.

J. Ypermanziekenhuis sociale dienst
STAELENS M.

c. Regionaal Overlegplatform Kindermishandeling Kortrijk.

Coördinator:

C.G.G.Z. Mandel en Lei Kortrijk
ROSSEEL C.

Leden:

AZ Groeninge
VANDEKERCKHOVE S. /HILLAERT J.

Kind en gezin – Waregem
MAESEN C.

C.L.B. Groeninge
VANDENBUSSCHE E. /HALSBERGHE M.

Kind en gezin
BAELE S. / DEWAELE S. / VANDENBRANDE N. /
DEJONCKHEERE K.

C.L.B. Mandel en Leie - Marke
WINNE L.

Kliniek H. Familie “De Korbeel”
VANDEVELDE E.

CAW Zuid West-Vlaanderen
DESMYTTERE A.

M.P.I. De Kindervriend
VROMAN M.

Columbus Project
BOSSUYT M. /BAERT H./ VERHULST K.

M.P.I. De Pottelberg
DEVOS M./ DEPAUW M.

Kind en gezin – Kortrijk
FEYS H.

Pleegzorg West-Vlaanderen
VANDORPE M. / LEENAERT M./ VERVAECK L.

V.z.w. Crisishulp aan huis
DEMEESTER B. / PINAS O.

VK West-Vlaanderen
VANHEE G.

Heilig Hart Ziekenhuis
VERMEERSCH T.

d. Regionaal Overlegplatform Kindermishandeling Oostende.

Coördinator:

Interstedelijk CLB – Oostende
CASIER P.

Leden:

ARCADE
SABBE P.

VK West-Vlaanderen
VAN DEN STEEN V.

A.Z. Damiaan – Sociale Dienst
CARREIN S..

Vrij CLB Oostende/Gistel
WILLEM C./ VERKEMPYNCK A.

A.Z. St Jan - Sociale Dienst
LENIERE D./ VAN BELLEGHEM L.

C.I.G. Ten Anker
WILLEKENS H./ SERVAES B.

De Brem
MANGODT S.

Inloopteam De Viertorre
SEGAERT A.

Kind en Gezin
BRUSSELLE I. / DEHAGUE A.

Pleegzorg West-Vlaanderen
VERSTRAETE L./VERMAUT G.

OCJ Oostende
DE COSTER K./ OORLYNCK D.

REVA Stappie
SERNEELS C.

e. Regionaal Overlegplatform Kindermishandeling Roeselare-Izegem-Tielt.

Coördinator:

De Tandem Izegem
BULTYNCK S. / CLAEYS S.

Leden:

C.G.G. Largo
DEDEKEN H. / VANDENBERGHE H.

C.G.G. Mandel en Leie Tielt
KEIRSE M. / TEERLINCK L.

Vrij C.L.B. Roeselare
VERVELGHE V.

C.G.G. Mandel en Leie Roeselare
DIEUSSAERT V.

Vrij C.L.B. Tielt
LANNOO H. / DEBEURME S.

BUSO St.-Idesbald
HOORNAERT L.

Pleegzorg West-Vlaanderen
DEBURGGRAEVE A./ SANTY M.

Centrum integrale begeleiding – Onze kinderen
BULCKAERT G./ HERPELINCK F.

O.C.J.
JAECQUES S./ PYPE L.

Kind en Gezin Wingene
GHYOOT L.

Kind en Gezin Roeselare
DE TEMMERMAN P. / BERGEZ L.

Kind en Gezin Tielt
POELVOORDE F.

VK West-Vlaanderen
DE KEYSER J.

O.C. St. Idesbald
DEZEURE J. / VANDYCKE K. / DESMET L. / PUYSTJENS M. / VANDEWALLE D.

Vrij C.L.B. Izegem
DELCOUR S. / LOOTENS M.

VZW Kompas
PINET L.

Eén-Gezin-Eén plan
VANSTEENKISTE E.

*f. Regionaal Overlegplatform Kindermishandeling **Veurne-Diksmuide.***

Coördinator:

VK West-Vlaanderen
DERYCKERE L.

Leden:

C.L.B. G.O.
PYLYSER G./ SABBE D.

OCMW DE PANNE
LECOCK E.

C.G.G. Largo (Veurne-Diksmuide-Westkust)
DEBACKER T.

CAW De Papaver
TRUYERS M.

De Golfbreker
WILLAERT T.

Kind en Gezin Regio Diksmuide
DEWITTE E.

M.P.I. Westhoek - POI De Steiger
DIERICKX – VISSCHERS C.

OCJ Veurne
DEZUTTER K.

St. Augustinusziekenhuis (pediatrie)
VANSTEENKISTE C. / VOLLON I.

VK West-Vlaanderen
DERYCKERE L.

Pleegzorg West-Vlaanderen
DEVEUGELE J.

VOC De Rozenkrans
DECEUNINCK A.

Zonnewende - begeleidingstehuis
DEKEUNINK M.